

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 135. An & qualiter Episcopus alterque collator prouisibus suis applicare possit fructus obvenientes tempore beneficii vacantis, aut etiam relictos à mortuis Rectoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

modum præstaret, ut Gl. *ibid. v. mensa sua*. Hæc autem ratio locum etiam habet in unione temporali, vel etiam reservatione fructuum beneficii facta ab Episcopo; isque fraudem facere posset post tempus elapsum renovando unionem vel reservationem, & sic indirectè faciendò illam perpetuam, ut Abb. *loc. cit.* Cui rationi non obstat, quòd rem pupilli emere, & sic proprio factò authoritatem præstare possit tutor. *L. pupillus. ff. de auctor. tutor. §. 4.* quia etsi hæc lex locum habeat in contractu oneroso, qualis est venditio & emptio; eò quòd in illo palam celebrato cesset suspicio, non tamen in gratuita donatione; cum in ea semper sit suspicio fraudis, quoties fit ad propriam utilitatem. Wiestn. *h. t. num. 3.* cum Abb. Item probatur hæc sententia Arg. *c. tua nos. de P. S.* ubi impetratum à Papa privilegium, vi cuius vacantium beneficiorum fructus Episcopus ad solvenda debita per biennium posset retinere. Quo privilegio opus non fuisset, si id Episcopo de jure licuisset. Ad quem tamen textum responderi posset, ut Pirh. *loc. cit.* quòd privilegium hoc impetratum à Papa ad majorem securitatem, vel quia Capitulum Episcopo contradicebat. Contrarium nihilominus affirmant Gl. *fin. hic.* Innoc. *ibid. num. 6. & 7.* Holz. *in sum. cod. §. quamvis autem.* & alii apud Barbol. *ad cit. c. unic. h. t. n. 10.* hæc potissimum nixi ratione: quòd cum ex dictis aliove simili justa causa Episcopus possit extinguere beneficium in perpetuum juxta *c. cum accessissent; de constit.* videatur etiam beneficii alicujus pinguioris redditus, saltem quòd ad partem eorundem posset pro tempore aliquo reservare, non quidem applicandos suæ aut capitulari mensæ, aut directè in suum commodum, sed usum; v. g. fabricæ, vel in extinctionem debitorum Ecclesiæ; cum etiam beneficium vacans unire possit beneficio alteri, pro quo Wiestn. *h. t. num. 4.* citat D. Thom. *2. 2. q. 100. a. 4.* Abb. *h. t. n. 19.* Laym. *th. mor. l. 4. tr. 2. c. 18. n. 4.* Eadem ratione potest quidem Episcopus cum Capitulo statuere, ut certa pars fructuum primi anni applicetur ad fabricam Ecclesiæ Cathedralis, similemve pium usum urgente necessitate, non tamen ut applicetur mensæ suæ. Pirh. *h. t. n. 3.* citatis Jo-And. *in c. si propter. de rescript. in 6. n. 5.* & Laym. *ibidem. num. 2.* Vigere tamen in aliquibus Ecclesiis Germaniæ consuetudinem, ut nomine fructuum primi anni eorum portio modica Episcopo solvatur ad ejus proventus augendos ad modum, quo annata solvuntur Papæ, refert apud Pirh. *loc. cit.* Laym. *loc. cit. & l. 4. tr. 10. c. ult. n. 46.* qui tamen addit. *n. 48.* non satis constare, an talis subtractionis horum fructuum nova introductio, quæ consentanea non videtur *§. si verò. cit. c. unic. h. t.* ut nec Trident. *Sess. 24. c. 14.* simpliciter sit per Trid. prohibita; an verò, ne ita accipiantur, ut simoniæ speciem habeat, quasi pro collatione accipiantur, ita Pirh. quin etiam, ut Wiestn. ait ex Laym. hoc decretum Trid. non ubique receptum. De cætero valere consuetudinem, ut fructus præbendæ primi anni expendantur in usum defuncti, habet Pirh. *ad tit. de Cleric. non resident. n. 83.* Azor. *l. 7. c. 7. q. 5.*

Quæst. 135. An & qualiter Episcopus alterve collator pro suis usibus applicare possit fructus obvenientes tempore vacantis beneficii, aut etiam relictos à mortuis Rectoribus?

REsp. Præcindendo à speciali privilegio aut consuetudine rationabili & legitime præscripta, de jure communi id nequit Episcopus, multoquæ magis inferior collator, aut etiam patronus. Fructus siquidem obvenientes debentur successori juxta *c. de present. de off. ordinar. in 6. c. quia saepe contingit de elect. in 6. c. cum vos. de off. ordinar.* ubi idcirco jubetur constitui Oeconomus, qui fructus hos seu redditus colligat, & in opus Ecclesiarum earumve utilitatem impendat (nimirum ubi sic à fundatore statutum, vel consuetudine inductum) aut futuro successori fideliter conservet. Cui debentur ab initio vacationis vi retractiva, utpote cui fingitur ab initio vacationis facta provilio. Lotter. *de re benef. l. 3. q. 21. num. 117.* citans Surdum *conf. 333. num. 23.* & 24. *Sc.* quorum jurium dispositio adimpleri nequiret, si Episcopus non successor aliusve collator illos fructus occupare & in suos usus convertere posset. Dicitur autem: Præcindendo à consuetudine aut privilegio, vi cuius saltem in usum fabricæ Ecclesiæ alianaque necessitatem illius Episcopus posset partem horum fructuum defalcare. Quod ipsum tamen etiam accipiendum non nisi de fructibus obvenientibus tempore vacationis, aut etiam de bonis Rectorum mortuorum intuitu Ecclesiæ quasitis (de quibus ex consuetudine locorum testari poterant, & consequenter in quibus ab intestato succedunt proximi consanguinei & hæredes) quæ super sunt solutis defuncti debitis & ministrorum salariis aliisque hujusmodi juxta expressum textum *cit. c. present. §. porro.* & Gl. *ibidem* aliosque DD. Quinimo etiam de bonis aliis de jure communi servandis successori. De cæterò, licet patronus ex redditibus Ecclesiæ vel beneficii, quoties vacat, modicam sibi partem sumere possit, ubi eam sibi reservasset cum consensu Episcopi juxta *c. præterea. de jurep. Laym. in c. sicut. de suppl. negl. Prælator. n. 1.* ut tamen Patronus aliusve jus custodiæ & administrationis in beneficio vacante habentis fructus omnes, etiam regaliorum nomine, percipiat & absumat, nulla consuetudo immemorialis, nullatenus titulo privilegii Apostolici innixa prævalere unquam potest, de quo vide me *in for. benef. p. 2. quæst. 95. à num. 2.*

Quæst. 136. An igitur etiam Episcopus imponere nequeat onus novum personale beneficio vacanti?

REsp. Quamvis id nequeat ut collator, multo minus ex pacto, poterit tamen potestate sua ordinaria beneficio, dum vacat, ex rationabili causa adjicere novum onus (præsertim dum illud fundator positivè non exclusit) v. g. ut beneficiatus ex fundatione obligatus legere hebdomadam unum sacrum, legat deinceps plura, si tamen redditus sufficient, & Ecclesia eget frequentiore sacrificio. Modò tamen hæc impositio vel auctio oneris fiat ante collationem, & ad evitacionem pactionis imponatur onus ipsi beneficio, ita ut ad quemcunque transferit, cum hoc onere transeat. Azor. *p. 2. l. 6. c. 26. quæst. 3.* Laym. *in c. significatum. de præbend. num. 4.* ex Abb. *in idem c. num. 7.* ego *for. benef. p. 2. quæst. 776. num. 2.* An etiam collator alius indirectè imponere possit tale onus, dicendo v. g. nulli postmodum conferam hoc beneficium, nisi habere voluerit catechismum, dubitari potest, eò quòd, præterquam

dum